

M Ä R T U R I E

GREVA REGALĂ

si

8 NOIEMBRIE 1945

O JUMĂTATE DE VEAC

PARIS 1995

Cicerone Ionitoiu

8 NOIEMBRIE 1945

**O JUMĂTATE DE VEAC
DE LA MAREA MANIFESTATIE PENTRU REGELE MIHAI, CA RĂSPUNS TEROAREI
COMUNISTE INSTAURATE DE TRUPELE SOVIETICE.**

Pentru a înțelege cauzele ce au generat această grandioasă manifestație populară față de Regele Țării este necesar să aruncăm o privire asupra evenimentelor grave din aceeași perioadă.

La numai un an de la riscul ce si l-a asumat de a scoate țara din război Regele Mihai a fost nevoit să demita guvernul impus de trupele sovietice și să declare greva regală la refuzul lui Petru Groza de a părăsi puterea, nerespectând prerogativele constituționale ale regelui.

Multimea ajunsese la disperare și se vedeau din ce în ce mai clare intențiile de transformare a României într-o gubernie rusească iar declarațiile se vedeau mincinoase. După ce pe 2 Aprilie 1944 Veaceslav Molotov ministru de externe rus anunțase la conferința de presă: "...guvernul sovietic declară că nu urmărește scopul de a dobândi vreo parte din teritoriul României sau de a schimba orînduirea socială existentă în România și că intrarea trupelor sovietice pe teritoriul României este dictată exclusiv de necesități de război și de faptul că trupele inamice continuă rezistența...", același Molotov, în aceeași funcție și tot în fața ziariştilor declara la Londra pe 19 Septembrie 1945 că "Atitudinea guvernului sovietic cu privire la guvernele bulgar, român și ungar se bazează pe pe fapte pe care toate persoanele interesate asupra problemei pot să le verifice. Noi apreciem că guvernele acestor țări sunt democratice și se bucură de sprijinul majorității... Cunoaștetți cu toții că sunt persoane care nu sunt multumite de guvernul României, Bulgariei și Ungariei, dar nu există guvern de care să fim cu adevărat mulțumiți. Există țări în care problema schimbării guvernului se pune dar aceasta nu se aplică nici României, nici Ungariei. Adaog că vor avea loc alegeri naționale în România, Bulgaria și Ungaria, pe baze de sufragiu universal și scrutin secret. Și va reveni parlamentelor ieseite din aceste alegeri să amelioreze guvernele actuale."

Această declarație, calificată drept imixtiune în afacerile interne ale României era bazată pe date false căutând să acopere actele deosebit de grave săvârșite de "un guvern odios cum nu a mai fost altul în țara românească" și care urmărea impunerea planului de comunizare al României.

Iuliu Maniu răspunzând ziariştilor pe 21 Septembrie 1945 asupra acestor afirmații a precizat pe date precise că: "Guvernul d. lui Groza nu este un guvern democratic. Maniera cu care acest guvern a fost impus la conducerea țării, este foarte departe de principiile și uzanțele democratice. Pe un sămbure comunist, element de încredere al guvernului sovietic, dar pe care țara nu îl voește, s-au grefat ambuscății și ratății vietii publice românești de sub cele 3 dictaturi precedente, care compromisi și odiosi opiniei publice, s-au oferit să camufleze pe comunisti pentru ca, scăpând de acuzatia de criminal de război, să poată exercita o nouă teroare de pe banca ministerială a așa zisului guvern democratic. Eu știu ceea ce știu și marturisește si ultimul om din România, că acest guvern nu este sustinut decât de fascistii unguri rămași aici de pe timpul regimului hortist, de câțiva agenți si oportunisti care se găsesc în toate țările si în toate timpurile si de o mică minoritate de muncitori, care tiranizează pe cei din majoritate, prin comitetele sindicale si comitetele de fabrică impuse prin forța politienească... În realitate guvernul Groza este un factor oficializat de dezordine si un focar primejdios al unei nelinistii pe care țara noastră încă nu a înregistrat-o. Puterea executivă în stat este, odată cu dezarmarea armatei noastre si îndepărtarea unei însemnate părți a politiei, inexistentă. Politia si siguranța statului au fost în bună parte înlăturate si înlocuite cu agenți neprevăzuți ai cluburilor guvernului. Autoritățile administrative au fost despuțate de orice prestigiu. Legile nu sunt respectate. Ordinele, chiar cele emanate de la ministrii comunisti, adesea nu sunt executate de către subalternii acestora. Viata, libertatea si avutul cetățenilor sunt la discreția capriciilor unor indivizi care nu înțeleg nici valoarea legilor, nici permanenta drepturilor cetățenesti."

...Noi credem că d. Molotov nu are nimic de reproșat guvernului român. Întrebarea este ce zice țara românească? Ce zic regele ei? Dacă domnul Molotov, orientându-se după informațiuni tendentioase si interesate ce i-au fost date, afirmă că nu are nimic să reproșeze guvernului "democratic" din România, țara românească în covârșitoarea si impresionanta ei majoritate reproșează acestui guvern: dezastrul economic, degringolada financiară, prăbusirea monedei internaționale, specula înspăimântătoare, anarhia, carenta aurorităților, convențiunile oneroase încheiate cu străinătatea si mai cu seamă îi reproșează teroarea cumplită pe care a instaurat-o, nesocotirea celor mai elementare drepturi ale omului, prigoanele politice, înscenările condamnabile, lagărele, închisorile, cenzura, suprimarea presei în dauna libertății drepturilor si bunurilor cetățenesti."

Am insistat asupra acestui răspuns aurorizat al poporului român pentru că el ne orientează asupra dramei poporului român începută sub cizma rusească si pumnul în masă al lui I.A. Văsiniski si care a condus la hotărîrea grevei regale din eă August 1945 când Regele Mihai a procedat întrutotul constituțional demitând un astfel de guvern în conflict cu poporul pe care voia să-l sclavizeze, iar țara s-o pauperizeze.

Între aceste două declarații URSS-ul a luat din România mărfuri în valoare de 536 milioane dolari 5 mărfuri ce nu erau prevăzute în clauzele armistiului) si 98% din exportul României a luat tot drumul Rusiei.

Tot între aceste date s-a tras în multimea care pe 11 Februarie 1945 asculta pe Primul ministru al țării, a tras în muncitorii de la Malaxa pe 19 Februarie deoarece nu-si alesesera conducători comunisti si deasemenea pe 24 Februarie tot 1945 când s-a tras si în Palațul Regal si în Ministerul de interne si aproape în toate județele urmărindu-se ocuparea prin forță a prefecturilor. Merită prezentată declarația Primului ministru, Generalul Nicolae Rădescu făcută în seara de 24 Februarie:

O mână de canalii devorate de ambiții, la ordinul a doi străini, evreica Ana Pauker si ungurul Vasile Luca, încearcă să subjuge poporul român si în acest scop, nu ezită să folosească armele teroarei. Dar, în trecut, națiunea noastră a știut să si apere cu îndărjire existența. Nu se va lăsa acum doborâtă de o mână de lasi.

Se pretind democrat si calcă neconținut democrația în picioare. Vor să asasineze țara. Pe tot teritoriul nostru crimele lor sunt nenunțate. Voi avea în curînd prilejul să vă vorbesc în amănunt. Astăzi seară voi expune doar ce s-a întâmplat astăzi, chiar pentru a zădărnici toate mărșăviile pe care încearcă să le impute poporului si mie însumi, ca să si camufleze mai bine crimele. La Craiova, au atacat prefectura. În fine, în Capitală crimele lor sunt si mai grave. Au tras asupra Palațului Regal, si două gloante au pătruns în biroul maresalului Palațului.

Au tras asupra prefecturii Politiei. Au atacat Ministerul de Interne, unde mă aflam, un glonte spărgând fereastra si pătrunzând în cabinetul meu de lucru.

Acum trei sferturi de oră, cetățeni care manifestau pentru Rege în fața Palațului Regal au fost mitraliați dintr-un automobil.

Sunt doi morți si unsprezece răniți.

Indivizii care au săvîșit aceste crime nici nu îndrăznesc măcar să si asume responsabilitatea si încearcă să o arunce asupra Armatei, care chipurile i-ar fi provocat. Afirm că acest lucru este fals...

Sufletul negru al celor fără Dumnezeu si fără patrie nu a sovăit să se încerce si cu aceste păcate.

Iată faptele, iată oamenii care le-au săvîșit..."

În timp ce guvernul Rădescu încearcă să mențină un echilibru între economia țării, ordinea internă si cerințele frontului, agentii comunisti încurajați de abuzurile sovieticilor urmăresc destabilizarea țării.

Chiar în seara de 24 Februarie 1945 ambasadorul american la Moscova, Averell Harriman, cât si cel britanic, sir Archibald J.K. Clark Kerr, au protestat pe lângă Molotov împotriva provocărilor sovietice dînt România.

Burton Berry, seful politic al misiunii americane din România, în fata

agitatiilor continui si generalizate a cerut convocarea Comisiei Aliate de Control de sub presedintia generalului rus Vinogradov. Dar acesta n-o face si în schimb pe 27 Februarie vine la Bucuresti I.A.Vâsinski care nu vrea să stea de vorbă cu reprezentantul american. În schimb se duce la Palatul Regal, bate cu pumnul în masă cerând guvern sub conducerea lui Petru Groza, trânteste usa si striga "eu sunt Yalta".

Si nici nu apucase să fie instalat prin forță acest oribil guvern, că este suspendat ziarul -Dreptatea- organul Partidului national tărănesc.

Iar a doua zi după instalarea forțată a lui Petru Groza, pe 7 Martie 1945 a sosit la Bucuresti generalul Fedor Zurcov, din Statul Major Politic al lui Malinovski cu Sulam Berezinsky trimisul special al lui Stalin si împreună cu conducătorii comunisti din România si cu cei sovietici au pus la punct programul de comunizare al României elaborat pe o perioadă de trei ani. Au participat la sedintă Ana Pauker, Nicolae Afcev, atasatul, pe lângă Ana Pauker, Ilia Zurcov din partea sectiei de educatie comunista, Vasile Prisenko din partea sindicatelor, Evgheni Suharov, reprezentantul Cominternului, Constantin Doncea si Constantin Pârvolescu din partea Comitetului central comunist român. Printre hotărâri au figurat: Desfiintarea armatei si reorganizarea ei pe nucleul diviziilor Tudor Vladimirescu si Horia, Closca si Crisan (ce urma să sosească); Reforma agrară prin confiscarea marilor mosii si a proprietarilor cu mai mult de o sută de hectare; Suprimarea partidelor "istorice" prin arestarea, uciderea si răpirea membrilor lor; Înfiintarea unei politii populare tip NKVD; Abdicarea Regelui; Suprimarea firmelor ce au legaturi cu țările capitaliste si nationalizarea industriilor si interzicerea intrării strinilor, în afară de cei din țările de sub influență sovietică.

ROMÂNIA A FOST CRUCIFICATĂ

Si românii erau vinovați de toate relele țării. Ei erau dati afară din servicii, ei erau vinovați de toate lipsurile, ei erau jefuiti si tot ei învinuiti de fascisti dacă se plâneau de nedreptățile ce se făceau. Si nu aveai cui să te plângi. Peste tot găseai sefi care nu stiau românesti iar departamentele principale fuseseră date în mână "eliberatorilor" cu pregătire NKVD-istă.

Lupta "eliberatorilor" nu se ducea numai pe frontul militar, ci si pe cel politic încercând să se obțină recunoasterea guvernului Petru Groza de către ceilalti aliați.

Dacă un Român se plângea că natiunea română a devenit o minoritate, iar în propria lor țară, iar minoritățile aveau mai multe drepturi decât ei, atunci erau imediat taxati de fascisti si chiar arestati.

Dacă propagai principiile lui Iuliu Maniu de democratie, dreptate socială, nationalism constructiv si morală creștină ajungeai în ghiaarele NKVD-ului, cum a fost cazul meu la Craiova unde pe 7 Septembrie 1945 am fost răpit de căpitanul Petrov seful NKVD din Oltenia si de unde numai la interventia lui Iuliu Maniu la Comisia Aliată de Control am reusit să mai văd "libertatea" instaurată în România. Subliniez aceste fapte pentru a demonstra veridicitatea celor spuse.

Si cazuri au fost nenumărate. Nu pot uita pe muncitorul Vasile Blean-cu(?) de la fabrica de textile "Dacia" care în Februarie a fost adus împuscat, plin de sânge, de pe câpul de la Chitila, la sediul central PNT, în str. Clemenceau nr.9 unde si eu l-am pansat iar sectia muncitorească îi purta de grije.

Tot în acest an de groază a apărut la marginea Clujului inscriptia "Până aici cu democratia, de aici începe Mănăsturul", aceasta deoarece studentii ce locuiau la căminul "Avram Iancu" din Cluj au fost asaltati de muncitorii, neromâni "democrati" schingiindu-i si distrugându-le locasul ce-i adăpostea, până au aflat si venit să-i salveze țaranii din "cetatea Mănăstur, sat de demnitate ce a rămas în memoria românească si care nu a putut fi sters cu toată prigoana deslăntuită asupra lui.

Recunoasterea guvernului nenorocirii naționale era acum la-o ordine a zilei. Liderii opoziției românești, care de fapt reprezentau majoritatea populației din România, Iuliu Maniu și Dinu Brătianu au reacționat imediat la pumnul lui Vâșinski și au alertat democrațiile occidentale despre realitatea românească găsim mai multă înțelegere în Statele Unite unde Secretarul de Stat Stettinius încă pe 24 Martie 1945 declara că situația din România "cere urgente consultări între cei trei mari".

Presiunile se fac în continuare asupra Angliei și Statelor Unite pentru recunoașterea guvernului Groza mergându-se până acolo încât Stalin li se adresează pe 6 Mai 1945 crându-le recunoașterea imediată a guvernelor din România, Bulgaria și Finlanda. Cu toată intervenția pe lângă ministrului de externe al USA și a ambasadorului american Harriman, de la Moscova, președintele Truman refuză și din cauza lui Churchill întârzie răspunsul către Kremlin până pe 7 Iunie când îl expediază:

"În Ungaria, România și Bulgaria eu nu am găsit aceleași semne încurajatoare ca în Finlanda. Acolo, și în special în ultimile două țări, am fost contrariat să găsesc guverne ce nu corespund procedurii democratice privind drepturile acestor popoare de a-și exprima liber voința lor, guverne care după părerea mea nu corespund în sistemul lor de guvernare nici caracterului reprezentativ ce trebuie să-l aibă și nici vointei popoarelor lor..." Dar Stalin a respins peste două zile acest mesaj.

Iuliu Maniu în discuția pe care o avusese cu Burton Berry la 8 Iunie 1945 i-a spus reprezentantului american printre altele: "România nu mai este un stat suveran. Guvernul este compus numai din Quislingi ai Rusiei. Titel Petrescu e gata să părăsească guvernul și să treacă în opoziție."

Rusia continua să meargă spre centrul Europei ocupând pozițiile prin forță paralel cu presiunile ce le făcea asupra Turciei asupra cedării a două districte la sud de Caucaz, urmărind revizuirea Convenției de la Montreux și baze în strâmători. Paralel cu aceasta acțiune de intimidare Moscova ocupase pe 26 Iunie 1945 Rutenia (11.500 kmp. și 750.000 locuitori).

Evenimentele se precipită și pe 10 Iulie guvernele țărilor ocupate de Rusia au fost chemate la Moscova și obligate să semneze un tratat prin care cedau baze militare, României i se cerea Constanța (inclusiv Mangalia, iar Bulgariei i se fixa Varna drept bază navală. și aceasta avea loc în preajma deschiderii de la Potsdam (17 Iulie-2 August 1945).

Situația României se agravase mult iar atmosfera politică era explozivă. Teroarea se asternuse peste țară iar legăturile între centru și periferie erau tăiate, circulația stirilor interzisă și libertatea presei înăbușită. Cum atunci se sfârșea anul universitar Iuliu Maniu s-a adresat studenților ce plecau la sate să prezinte realitățile în care se șbate țara. Miercuri 18 Iulie în mesajul transmis tuturor românilor, după ce a schitat programul partidului a spus printre altele:

"...Din nefericire libertatea de exprimare și a presei au fost din nou iabuse în România de către actualul guvern. Nu totuși am învățat din experiența amară a trecutului că libertatea este o binefacere scumpă tuturor și că ea nu poate fi monopolizată într-un stat democratic.... Dumnezeu voastră tineri, care vă răspândiți în toate colțurile țării acum, trebuie să vă străduiți să cumpănați sufletul poporului român și nevoile sale. Oriunde mergeți spuneti că partidul nostru se bazează pe idei nobile, fără de care însănătoșirea țării nu este cu putință. Artiști oamenilor că este nevoie de a se practica morala creștină și de a fi cu teamă de Dumnezeu. Spuneti tuturor să nu uite că fiecare este un fiu al națiunii, că fiecare individ are drepturi care trebuie respectate dar și îndatorirea de a respecta drepturile altora. Faceti apel la conștiință civică și solidaritatea națională, căci numai astfel va ieși națiunea biruitoare... Acest regim care nu a rezultat din voința poporului, a fost impus împotriva voinței acestuia. El trebuie înlăturat. Guvernul trebuie să plece. Țara nu trebuie să mai tolereze guverne dictatoriale impuse din afară... El s-a dovedit a fi incapabil de a rezolva vreo problemă. Ne doare că acest guvern care afirmă că reprezintă clase sociale, nu a rezolvat nici măcar problemele acestor clase. Sărăcia se întinde peste tot; Viața devine insuportabilă. Această stare de lucruri nu mai poate fi tolerată. În țară domnește anarhia și foametea... Spuneti tuturor, în satele voastre, că guvernul duce țara la dezastru..."

Situatia României era gravă nu numai pe plan intern dar si pe plan international deoarece la Postdam practic nu s-a obtinut nimic pentru noi, atît englezii cît si americani n-au mai înșisat asupra controlului alegerilor ce aurmău a se tine, cu toate că pe 18 August 1945 Truman declara: "**În ceea ce privește România, Bulgaria și Ungaria, aceste națiuni nu vor cădea niciodată în sfera de influență a vreunei puteri.**"

Dar în realitate Statele Unite voind să-si întărească poziția față de Japonia au lăsat mână liberă Rusiei. Si se va dovedi că, si Ernest Bevin de vin de complezență anuntase că "**guvernul român nu reprezintă majoritatea țării... si un fel de dictatură a fost înlocuită cu un alt totalitarism.**"

La un an de la eliberarea Țării Regele se găsea într-o situație foarte grea deoarece acordurile de la Potsdam se dovedeau literă moartă.

GREVA REGALĂ

În această situație disperată Regele Mihai caută să trezească occidentul si pe 20 August 1945 cere demisia guvernului Groza aducând la cunoștiinta celor 3 Mari Puteri hotărîrea luată. Groza refuză. Fruntasii politici se adresează zilnic celor trei puteri arătând situația disperată. Presedintele Partidului social democrat si-a dat demisia din guvern pe 24 August. Regele Mihai refuză să mai iscălească actele guvernului. Se intrase în perioada cunoscută sub numele de GREVA REGALĂ ce a durat până la 7 Ianuarie 1946.

Într-o situație similară se găsea si Bulgaria care de asemenea era "bombardată" cu note anglo-americane si care a ripostat prin ministrul ei de externe, care pe 24 August a declarat: "**Democrația noastră este o democrație balcanică si nu o democrație occidentală. Din această cauză nu ne înțelege occidentul.**"

Deci era clar că problema nu era numai românească ci generalizată peste tot unde i se permitese Rusiei să pună piciorul.

Petru Groza fugise la Moscova să discute cu stăpînii; Aceștia îi obligau să semneze acorduri si mai înrobitoare pentru țara noastră. Omul impus de rusi îngrijorat de poziția Regelui Mihai care se adresa celor trei membrii ai Comisiei Aliate de Control cauta salvare la Kremlin si acesta îi impuneau noi capitulațiuni. Merită subliniată scrisoarea regală ce a dus la declanșarea grevei:

"**Ținând seama de protocolul Conferinței dela Postdam prin care se precizează că recunoașterea diplomatică a guvernului român constituie o condițiune prealabilă pentru ca România să poată încheia tratatele de pace cu cei trei aliați si că astfel să poată obține sprijinul acestor mari puteri pentru a fi admisă la Națiunile Unite si ținând seama de poziția luată de Statele Unite si de Marea Britanie față de guvernul român în compoziția sa actuală, am considerat că este de datoria mea de monarh constituțional să mă consult, în conformitate cu procedura constituțională, așa cum ea este consacrată de tradiția acestei țări, fruntasii politici în ceea ce privește această situație.**"

Majoritatea acestor conducători s-au pronunțat în favoarea unui guvern de largă reprezentare democratică si națională, care să permită încheierea tratatelor de pace si admiterea României în Națiunile Unite. În consecință m'am simțit obligat să cer primului ministru să-mi usureze această sarcină pentru o soluție corespunzătoare si să-mi prezinte demisia prezentului guvern. Formarea unui guvern larg reprezentativ nu a fost posibilă, fiindcă primul ministru nu a dat urmare cererii mele.

În aceste condiții m'am simțit obligat să cer guvernelor Uniunii Sovietice, al Statelor Unite si al Marii Britanii că, în conformitate cu decizia luată de cei trei la Conferința din Crîmea si a exercitării în comun a responsabilității asumate de ei, să aibă bunăvoința să ne dea asistența lor în vederea formării unui guvern român care, conform Protocolului de la Berlin (Potsdam), să poată fi recunoscut de cei trei mari aliați, punând astfel România în poziția de a încheia tratatele de pace si a fi admisă la Națiunile Unite.

Mihai I R."

Dar la ora aceea Statele Unite urmăreau să-si întărească poziția față de Japonia și lăsase mână liberă liberă Rusiei în Europa. În acest context politic România era antrenată spre slavie cu acordul aliaților.

Privind situația după o jumătate de secol nu ne mai mirăm de tupeul sovieticilor. Infiltratiile spionajului sovietic erau serioase, printre oamenii de afaceri, conducători politici și chiar în departamentul de Stat. Intelighența de stânga duceau o campanie susținută de dezinformare, că tot ce se spune despre Rusia nu era altceva decât "paranoia politică anticomunistă", iar aliații sovietici ar fi în realitate "luptători pentru libertate având în frunte pe Stalin un conducător civilizat și inteligent." Dacă astăzi se știe că cele 100 de partide comuniste din lume erau încă de prin 1920 agenturi comuniste de spionaj și dezinformare, în schimb noi românii am simțit de atunci, pe pielea noastră și în casa noastră, a fiecăruia, adevărul despre comunismul care ne-a "eliberat."

Curios e faptul că desi la Conferința ministrilor de externe din 11 Septembrie 1945, reprezentantul american J. Byrnes descifrase și era preocupat de expansiunea sovietică, în fața obrazniciei lui Molotov bate în retragere, iar Ernest Bevin din partea Angliei înțelege interesele rusești în Europa de răsarit dar nu le pricepe în Mediterană, Molotov încercase să obțină o bază sovietică.

Tot Molotov încercase prin tonul dur să spargă "frontul anglo-american" lăsând să se înțeleagă că ei rușii vor fi nevoiți să încheie pace separată cu țările balcanice dacă nu se modifică poziția occidentală față de acestea. Și membrii delegației americane s-au dovedit mai conștienți în ceea ce privește guvernele balcanice controlate de Moscova.

Francezii care nu participaseră la Potsdam, dar erau prezenți la Londra au protestat împotriva felului de a privi lucrurile și au spus că Franța are prea multe interese în Balcani ca să se dezintereseze de această problemă. Georges Bidault (Ministru de externe) a considerat că țara sa a avut totdeauna un interes prioritar în afacerile românești și aceasta îi dau dreptul să participe la încheierea păcii cu România. Nu e de conceput încheierea unei păcii fără participarea Franței, a încheiat.

A fost necesar să fac această digresiune între cele două declarații ale lui Molotov pentru a dovedi reaua credință sovietică și atitudinea înțeleaptă pe care a căutat să o urmeze Regele Mihai în vederea rezolvării situației dezaastroase în care ajunsese. Pe aceeași linie de combatere a declarațiilor lui Molotov și a imixtiunii rusești s-a situat și Iuliu Maniu, Dinu Brătianu și Titel Petrescu.

România era supusă unui regim de teroare comunistă cu concursul reprezentanților NKVD-ului care ocupaseră toate funcțiile de conducere din aparatul economic și represiv. Opoziția nu se bucura de nici o libertate, iar din partea occidentalului se mai înregistra din când, în când câte un protest împotriva violențelor comise de guvernul Groza.

ROMÂNII SE STRĂNG ÎN JURUL REGELUI 8 NOIEMBRIE 1945

Guvernul comunist prezidat de Groza urmărea nu numai haosul în țară dar și desființarea partidelor de opoziție prin persecutarea și arestarea conducătorilor lor. În închisori aceștia erau maltratați. Lagărele funcționau din plin și s-a aflat că la începutul lui Noiembrie 2.500 arestați au ajuns la Slobozia în vagoane de vite, în care au stat 10 zile în condiții cu totul și cu totul inumane.

Aceste informații erau transmise și în străinătate unde de asemenea nu conțineau presiunile pentru recunoașterea guvernului Petru Groza, iar declarația lui Molotov făcută ministrului de externe american rămânea valabilă:

"Uniunea sovietică nu va tolera niciodată guverne ostile în Răsăritul Europei și nu poate fi vorba de o reorganizare a guvernelor bulgar și român, decât după tinerea alegerilor."

Regele Mihai prin actul declansării grevei regale din 20 August devenise simbolul rezistenței românești și popularitatea era din ce în ce mai mare cu cât teroarea se accentua.

În această stare de lucruri presedintele Truman hotărăște să trimită un observator care să analizeze la fata locului situația din Bulgaria și România. Și a fost trimis Mark Ethridge de la "Curierul din Louisville, statul Missouri, socotit printre cei mai cinstiți gazetari, care și-a început misiunea la sfârșitul lunii Octombrie 1945.

Când s-a auzit această veste, din lagărul de la Slobozia au evadat cinci arestați politici, printre care avocatul Alexandru Bratu, fruntas al Partidului național țărănesc, hotărâți să ajungă și să înmâneze un memoriu reprezentantului presedintelui Truman, fapt ce s-a realizat.

Guvernul Petru Groza pentru a mai atenua spiritele înainte de această vizită a lui Mark Ethridge a anunțat că ziua de naștere a regelui va fi sărbătorită odată cu onomastica Suveranului de la 8 Noiembrie 1945. Dar în noaptea de 24/25 Octombrie s-a trecut la arestarea a numeroși național țărâniști și liberali din București de teama că să nu se organizeze manifestate pentru ziua de naștere a Suveranului. Aceasta a întărit hotărârea cetățenilor Capitalei de a transforma ziua de 8 Noiembrie într-o mare sărbătoare românească având ca scop și protestul împotriva dezastrului comunist instaurat.

Sufletul acestei inițiative a aparținut tineretului și cu deosebire elevilor, care alergau peste tot și cereau solidaritate de ziua Regelui Mihai. Populația era în fierbere. Capitala devenise un vulcan gata să erupă. Cu mic cu mare, bărbați și femei deabia asteptau, să-și strige cu voce tare dragostea față de Rege și Tară ca o ripostă mizeriei și suferinței îndurate în ultimele 7 luni. Lumea vorbea deschis, peste tot se distribuiau tracte cu invitația la Palat pe 8 Noiembrie. Elevii între 10-12 ani confecționaseră stampile sin bucăți de cauciuc cu **"8 Noiembrie, toată lumea, la Palat"** și le aplicau peste tot. Disparuseră etichetele din librării cumparate de ei în acest scop, spre a le lipi.

Sediul Partidului Național Țărănesc, din str. Clemenceau 9, era luat cu asalt de lume care se interesa de modul cum se va organiza această zi. Aceleași lucruri se petreceau și la liberali.

Conducerea partidului național țărănesc a dat libertate membrilor săi să manifesteze cu această ocazie. Membrii Biroului s-au întrunit în dimineața de 25 Octombrie, și anume Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Nicolae Lupu, Mihai Popovici și Ștefan Mihalăscu, au analizat situația arestarilor din noaptea precedentă și au fost de acord cu dragostea și devotamentul pe care populația Capitalei dorește să-1 manifeste Suveranului ca Omagiu de ziua numelui Lui. Pentru punerea la punct, secretarul Nicolae Penescu a fost rugat de Iuliu Maniu ca să comunice dr. Nicolae Lupu (presedintele PNT al Capitalei) ca acesta să adu-ne sefii de circumscriptii pe 1 Noiembrie, la sediu central, unde va veni și el, ca să se dea indicații în legătură cu sărbătorirea. Dar Nicolae Lupu s-a scuzat (de atunci s-a observat că este ceva necurat, prevestind plecarea lui după 8 Ianuarie 1946 spre noul regim);

Iuliu Maniu că partidul nu înțelege să facă o adunare politică la 8 Noiembrie, dar Biroul fiind informat că populația Capitalei pregătește Sărbătorirea Majestății Sale Regelui, roagă organele de conducere ale capitalei să comunice membrilor partidului să participe la ea. A oprit însă organele partidului să pregătească sau să afizeze plancarde care să dea înfățișarea unei participări oficiale a partidului.

MANIFESTAȚIA TREBUIA SĂ RĂMÂNĂ EXCLUSIV POPULARĂ ȘI NAȚIONALĂ.